Altyn Saqa

I ДӘРЕЖЕЛІ

ДИПЛОМ

Республикалық «Алтын сақа» математикалық олимпиадасының аудандық/қалалық кезеңінің жеңімпазы

3 сынып оқушысы Сапаралы Айсұлтан

дайындаған мұғалімі Мамытова Толкын Амангельдиновна

МАРАПАТТАЛАДЫ

Білім бөлімінің басшысы

аты-жөні

"Зерделі" ақыл-ой дамыту мектебінің бас директоры

Ы. Мәуіт

"Зерделі" ақыл-ой дамыту мектебі

ZS25A9681-0319-4828
Тіркеу номері

2025-2026 оқу жылы

Шымкент қ.
Еңбекші ауданы
Облысы, ауданы

TÄJIRİBE
дамыту орталығы

Қазақ-түрік білім және зерттеу қауымдастығы

АЛҒЫС ХАТ

Мамытова Толқын Амангельдиновна

Республикалық «Тәжірибе» инновациялық дамыту орталығының және Қазақ-түрік білім және зерттеу қауымдастығының және Республикалық «Тәжірибе» педагогикалық телеграм-журналының ұйымдастыруымен өткен

"PEDAGOGICAL RESEARCH IN MODERN EDUCATION III"

атты халықаралық ғылыми-практикалық конференция жинағына ғылыми мақаласын жариялау арқылы өз ғылыми зерттеуінің және педагогикалық ізденісінің нәтижесін бөліскені үшін алғыс білдіреміз!

О. Омаров
Республикалық "Тәжірибе" педагогикалық телеграм-журналының бас редакторы

Н. Берікболова
Қазақ-түрік білім және зерттеу қауымдастығы төрағасының орынбасары

Республикалық "Тәжірибе" педагогикалық телеграм-журналы ҚР Ақпарат және даму министрлігіне тіркелген.
№ KZ24VPY00064005

Берілген күні: **18.03.2025**

ққызы.pdf

\+ 1 из 1

TÄJIRIBE

Қазақ-түрік білім және зерттеу қауымдастығы

АЛҒЫС ХАТ

Молдабек Гүлзира Қуандыққызы

...рибе» инновациялық дамыту орталығының және Қазақ-түрік білім жә...
...ың және Республикалық «Тәжірибе» педагогикалық телеграм-журнал...
ұйымдастыруымен өткен
"...PEDAGOGICAL RESEARCH IN MODERN EDUCATION III"
...ы халықаралық ғылыми-практикалық конференция жинағына
...ын жариялау арқылы өз ғылыми зерттеуінің және педагогикалық ізде...
нәтижесін бөліскені үшін алғыс білдіреміз!

...ов
...педагогикалық
...ы редакторы

2025

Республикалық "Тәжірибе" педагогикалық
телеграм журналы ҚР Ақпарат және даму
министрлігіне тіркелген
№ KZ24VPY00064005

Н. Берікболова

Қазақ-түрік білім және зерттеу
қауымдастығы төрағасының орынбас...

Bilim Ainasy

...алғыс хат

...сы» РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ТАНЫМДЫҚ
...ның РЕДАКЦИЯСЫ ҰЙЫМДАСТЫРҒАН ҚАЗАҚ
...ирик, АҚИЫҚ, МҰЗБАЛАҚ АҚЫНЫ МҰҚАҒАЛИ
...ың ШЫҒАРМАЛАРЫН КЕҢІНЕН НАСИХАТТАУ
...ақсатындағы РЕСПУБЛИКАЛЫҚ
...в ОҚУЛАРЫ» КОНКУРСЫНДА ШӘКІРТТЕРІН
...ығармашылық БАЙЛАНЫС ОРНАТҚАНЫ ҮШІН

...дабек Гүлзира Қуандыққызы

МАРАПАТТАЛАДЫ

...дакциясының Қ.Қатшабаев

ТІРКЕЛДІ № 43

2026 жыл - мамыр
Астана қаласы

WhatsApp Image 2025-05-14 at 11.08.26 (1).jpeg

Қазақстан Республикасы Ақпарат министрлігі. Мемлекеттік т

АЛҒЫС ХАТ

Молдабек Гүлзира Қуандыкқы

м беру және оқыту саласындағы абыройлы да игілікті еңбе
ағалаймыз. Алтын білім кілті халықаралық білім беретін ғы
едагогикалық шығармашылық журналының қолдауымен
шыл педагог" республикалық арнайы жинағының таралуы
зор үлес қосқаныңыз үшін алғысымызды білдіреміз

Бас редактор:

Альжанова Алтынай Абдиганиевна

Жаңашыл педагог мінбері

стан қаласы

лген күні: 6.05.2025 жыл Тіркеу №004895

28.9 Кб

л.docx.pdf

641 из 838

ЫНЫҢ ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ ҚАБІЛЕТ АРТТЫ

Молдабек Гүлзира Қуандыққызы

кова атындағы №31 жалпы орта білім беретін мекте

Бастауыш сынып мұғалімі

Педагог- зерттеуші

айтын жарық жұлдыз - оқу. «Надан жұрттың күні – қа
иатов айтқандай, егеменді еліміздің тірегі - білімді
ыс тәрбиелемесек өспейді, өнбейді. Міне, өз ұрпағы
бзал азамат болып өсуі үшін халық педагогикасының не
қу-тәрбие үрдісіне тиімді пайдалану әрбір ұстаздың м

шабы – мәдени деңгейі мен шығармашылық қабілеті ж
шәкірттеріміздің ішкі сырын жасырын ұстайтынын еске
және білім құмарлық талап-жігерлерін жетілдіруіміз к
анды,тәрбиелі оқушы кез-келген мемлекеттің байлығы.
ру сапасы – бұл біздің қоғамымыздың ертеңі. Сондық
бәрінен де әрқайсымызға, соның ішінде мұғалімге, бізд
ынысты! «Неге оқыту керек?», «Қалай оқыту керек?».
ғы шешілетін теориялық-практикалық міндеттер бірігіп к
атақты ойшыл – педагог Ф.Бэконның ойына: «Оқыту
с-әрекет" деген тұжырымымен толықтай келісемін [1].
оқушы қабілеті дегеніміз - оның педагогикалық ықпал
ғаны дамыта оқыту әдістері, оның шығармашылық қабілет

масын, ондағы жұмыстың нәтижесі сапасымен өлшенед
ан құйылатын арнасы да білімнің сапасында болатыны

...АНАУИ БІЛІМ БЕРУДЕГІ ПЕДАГОГИКАЛЫК ІЗДЕНІСТЕР III»

...тты халықаралық ғылыми-практикалық конференциясының мақалалар жинағы

II-бөлім

...ик научных статей международной научно-практический конференции

...ЕДАГОГИЧЕСКИЕ ИССЛЕДОВАНИЯ В ...ОВРЕМЕННОМ ОБРАЗОВАНИИ III»

II-часть

A collection of scientific articles of the ...national scientific and practical conference

...EDAGOGICAL RESEARCH IN MODERN EDUCATION III»

II-part

ШЫМКЕНТ-СТАМБУЛ 2025

+ 1 из 1

қарызсыз қоғам

Респу
күні

КЕҢІМПАЗ ДИПЛОМЫ

олдабек Гүлзира Қуандыкқызы

НАБРАННЫЕ БАЛЛЫ: 100

ауіпсіздігі бойынша республикалық диктант

ЗАҢ МЕН ТӘРТІП
Қауіпсіз Қазақстан үшін!

"АДАЛ АЗАМАТ"

1 из 1

Уменьшить масштаб (CTRL+клавиша "минус")

іктілікті арттыру ұлттық орталығы" АҚ
нт қаласы бойынша КДИ" филиалы

ДИПЛОМ
дәрежелі

Шығармашыл ұстаз – 2026"
ырттай байқауына қатысып,
жоғары кәсіби шеберлігі мен
ашылық ізденісін көрсеткені үшін

қаласы Терешкова атындағы №31 ЖОББМ

бастауыш сынып мұғалімі

Жолдабек Гүлзира Қуандыққызы

марапатталады

ұлттық орталығы» АҚ
КДИ" филиалының

ШЫМКЕНТ ҚАЛАСЫ БОЙЫНША КӘСІБИ ДАМУ ИНСТИТУТЫ

№ *6215*

Шымкент, 2026

1000 BALA Мың бала зияткерлік орталығы

АЛҒЫС ХАТ

Молдабек Гүлзира Қуандыққызы

Оқу-ағарту министрлігінің №514 бұйрығына сүйене
«Мың бала» республикалық зияткерлік орталығының ұйымдастыруымен өткен
2024-2025 оқу жылының қаңтар-ақпан айларындағы «Абай оқулары» конкурсына
шәкірт бойындағы дарынды шыңдауға от салысып,
білім саласына қосқан үлесі үшін марапатталады.

Берілген күні: 24.02.2025

Тіркеу нөмері: AOJ-028209

РЕСПУБЛИКАЛЫҚ "МЫҢ БАЛА" ЗИЯТКЕРЛІК ОРТАЛЫҒЫ
1000 BALA Мың бала зияткерлік орталығы
ҚР РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ОҚУ-АҒАРТУ МИНИСТРЛІГІ

Директор:
Қожабекова Г. Б.

Bilim Ainasy

Алғыс хат

ЙНАСЫ» РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ТАНІ
ЛЫМЫНЫҢ РЕДАКЦИЯСЫ ҰЙЫМДАСТЫРІ
АҚ ХАЛҚЫНЫҢ ҰЛЫ АҚЫНЫ, АҒАРТУШЫС
ҰНАНБАЙҰЛЫНЫҢ ШЫҒАРМАЛАРЫН КЕН
ХАТТАУ МАҚСАТЫНДАҒЫ РЕСПУБЛИКАЛІ
АРЫ» КОНКУРСЫНА ШӘКІРТТЕРІН ҚАТЫ
РМАШЫЛЫҚ БАЙЛАНЫС ОРНАТҚАНЫ ҮІ

ндабек Гүлзира Қуандыққызы

МАРАПАТТАЛАДЫ

тінің

БІЛІМ АЙНАСЫ

Қ.І

ТІ

АЛҒЫС ХАТ

«ЖАРҚЫН БОЛАШАҚ» ҒЫЛЫМИ-ӘДІСТЕМЕЛІК ОРТАЛЫҒЫ

Еркабаева Атиркул Кеншибаевна

2025-2026 оқу жылындағы ерекше жетістігі ел ертеңі жас ұрпаққа сапалы білім, саналы тәрбие беру жолында аянбай еңбек етіп, жоғары деңгейде белсенділік танытқаны үшін алғыс білдіреміз!

Директор: Дауменова А.Д

Алматы 2026

Тіркеу №00791

Сканировано с CamScanner

Республикалық ғылыми - әдістемелік журнал
ZHARQYN BOLASHAQ
Республиканский научно - методический журнал

МАМЫТОВА АКМАРАЛ МАЛИКОВНА
Шымкент қаласының білім басқармасының
«№ 137 жалпы орта білім беретін мектебі» шаруашылық жүргізу
құқығындағы мемлекеттік коммуналдық кәсіпорыны
Директордың әдістеме ісі жөніндегі орынбасары

Сканировано с CamScanner

«ЖАРҚЫН БОЛАШАҚ» Республикалық ғылыми-әдістемелік журнал
«ЖАРҚЫН БОЛАШАҚ» Республиканский научно-методический журнал
Ақпан/Февраль №02(1) / 2026жыл Алматы қаласы

Бас редакторы:
Даукенова Айдана Даукенқызы

Редакция алқасы:
Джангабаева Анар Султанбайқызы

Редакция мекен-жайы:
Алматы қаласы
Алмалы ауданы
Абылай хан 105
Жазушылар одағы
Редакция телефоны:
e-mail:
Zharkyn bolashak10@mail.ru

Куәлік
Журнал Қазақстан Республикасы ақпарат және коммуникация министрлігі бұқаралық ақпарат құралдары саласындағы мемлекеттік бақылау комитеті № №16422 – Ж куәлігі берілді.

Айына 1 рет қазақ және орыс тілінде шығады.

Теруге 05.02.2026ж берілді
Басуға 05.02.2026ж қол қойылды
Таралымы 1000 дана
Журнал ЖАРҚЫН БОЛАШАҚ баспаханасында басылды

Мазмұны

Жунусова Л.Е. Сынып жетекшілермен құқықтық бағыттағы жұмыс 2
Жумабаева Г.И. "Бастауыш сыныптардағы математикалық логика" 4
Тажибаева Н.Е. Математиканы оқытуда саралап және жекелеп оқытудың әдістемелік негіздері 6
Онгарбаева А.М. Тарих сабағында дереккөздермен жұмыс істеудің тиімді әдістері 9
Сералиева Ж. Б. Баланың оқу мотивациясын қалыптастырудағы мектепалды даярлықтың рөлі 12
Айтбаева М.К. Биология сабақтарында зертханалық жұмыстардың оқушы танымына әсері 14
Еркабаева А.К. Бастауыш сынып оқушылардың тұлғалық қасиеттерін қалыптастыруда жалпыадамзаттық құндылықтың рөлі 17
Курманбекова М.С. Қазақ тілін оқытудағы цифрлық педагогика: интерактив құралдар және онлайн-платформалар 20
Калиева Ж. С. Развитие навыков письма, внимания и мышления у первоклассников 22
Кенибаева Д.С. Ақыл – зор байлық 24
Қажихамитова Ж. Қ. Мектепалды даярлық сыныптарында балалардың сыни тұрғыдан ойлауын қалыптастыру 26
Ускенбаева М. А. Оқушының психологиялық тұрақтылығын қалыптастырудағы эмоционалды интеллекттің рөлі 29
Джексембаева М.А. Мәдени мұра дегеніміз не? Сөйлем мүшелерін еске түсіремін 30
Макежанова М. Е. Квадрат теңдеулерді шешу 34
Уалиева А.Д. Химияны оқытуда оқушылардың танымдық қабілеттерін дамыту 37
Асанова Н.А. Жасанды интеллект қолдана отырып ағылшын тілі сабағында сөздік қорын молайту 40
Бурабаева М. Б. Ография пәнінен функционалды сауаттылықты дамытуда жасанды интеллекттің рөлі 42
Жусипова Ш.М. Органикалық химиядағы жаңа әдістер мен реакцияларда жасанды интеллекттің ықпалы 43
Сарсенбаева А.С. Жасыл химия: қоршаған ортаға зиянды қалдықтарды азайту әдістері 46
Сайлау А.Б. Экологиялық сананы қалыптастырудағы білімнің рөлі 47
Рахимова Г.Т. Жергілікті флора мен фауна: түркістан облысындағы ерекше өсімдіктер мен жануарлар 50
Бегеева А.Ж. Advantages and disadvantages of on-line learning 53
Байсеитова Н.М. «Мектепке дейінгі білім беру ұйымдарының жұмыстарын инновациялық технологияларды енгізудің маңыздылығы» 55
Нусупова Н.Б. Бастауыш сыныпта оқушының сөйлеу тілін дамыту 57

Сканировано с CamScanner

БАСТАУЫШ СЫНЫП ОҚУШЫЛАРДЫҢ ТҰЛҒАЛЫҚ ҚАСИЕТТЕРІН ҚАЛЫПТАСТЫРУДА ЖАЛПЫАДАМЗАТТЫҚ ҚҰНДЫЛЫҚТЫҢ РӨЛІ

Шымкент қаласы
Терешкова атындағы №31 орта білім беретін мектебі
Бастауыш сынып мұғалімі
Еркабаева Атиркул Кеншибаевна

Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заңында «Білім беру жүйесінің басты міндеті – ұлттық және жалпы адамзаттық құндылықтар, ғылым мен практика жетістіктері негізінде жеке адамды қалыптастыруға, дамытуға және кәсіптік шыңдауға бағытталған сапалы білім үшін қажетті жағдайлар жасау; жеке адамның шығармашылық, рухани және күш-қуат мүмкіндіктерін дамыту, адамгершілік пен салауатты өмір салтының берік негіздерін қалыптастыру, даралықты дамыту үшін жағдай жасау арқылы ой-өрісін байыту» деп атап көрсетілген. Аталған міндеттерді жүзеге асыру үшін оқытудың жаңа технологияларын енгізу және тиімді пайдалану секілді мәселелерді анықтап алу, білім беру жүйесіндегі басты ұстаным ретінде әркімнің өзінің білім алуға деген жеке әлеуетін қоғамда барынша пайдалануға көмектесетін оқыту жүйесін дамытуды қамтамасыз етуді көздейді .

Біз құндылық мәселесіне арналған еңбектерден «құндылық» ұғымының философиялық, эстетикалық, педагогикалық мәніне баса назар аударып төмендегідей анықтамаларға тоқталдық.

Қазақ тілінің түсіндірме сөздігінде: «құндылық – нарқы жоғарылық, қымбаттылық, бағалылық. Құндылық арқылы сол заттың маңызын, мәнділігін, пайдалылығын, қажеттігін білуге болады» деп сипаттаған .

Философиялық сөздікте: «құндылық» – бұл танымның, белгілі бір объектінің адам үшін, топ үшін, қоғам үшін қасиетті деп танылуы. Құндылыққа ешқандай күмән келтіруге болмайды, ол барлық адамдар үшін идеал, эталон қызметін атқарады» деген анықтама беріледі [3].

Жалпыадамзаттық құндылықтар адам бойында тумысынан болады. Әр адамда рух бар. Рух болмаса, дене жоқ. Рух дегеніміз жалпыадамзаттық құндылықтардың жиынтығы. Табиғи құндылықтар мен жүре пайда болатын құндылықтар жалпыадамзаттық құндылықтарды жоя бастайды. Негізгі бес жалпыадамзаттық құндылықтарды атап айтар болсақ: ақиқат, сүйіспеншілік, дұрыс әрекет, ішкі тыныштық, қиянат жасамау.

Жалпыадамзаттық құндылықтар – бұл әртүрлі халықтардың, әртүрлі діндердің, әртүрлі кезеңдердің рухани мақсатын жақындастырып, туыстырады. Жалпыадамзаттық – бұл әрбір адам, оның еркіндігі мен адамшылық деген ажырамас та пәк кіршіксіз құқығы. Тұлға құндылығы – жалпыадамзаттың рухани негізі. Адам – ең басты құндылық. Дәстүрлі жалпы білім беретін мектепте білім мазмұны кеңес өкіметі кезінде, қазіргі күнде де (елді индустриализациялау міндеттері, техникасы дамыған елдер білімінің деңгейіне қарап, үлгі алумен, ғылыми-техникалық прогрестің жалпы рөлінің артуымен айқындалатын) технократтық бағытта болды. Білім негізінен оқушылардың рухани жан дүниесіне, адамгершілігіне, инабаттылығына емес, тұлғаның бастапқы түсінігіне бағдарланады.

Оқыту үрдісіне жалпыадамзаттық құндылықтарды енгізу арқылы адамның рухани өсуіне жағдай жасаймыз. Мәңгілік құндылықтар білімнің негізгі өзегі болып табылады. Жалпыадамзаттық құндылықтарды адамның бойынан жарыққа шығару ізгілікке апарады, яғни, мінезін өзгертуге болады. Адамның жақсылыққа ұмтылуы, ақиқатқа жүгінуі оның болмысынан ішкі жан дүниесінде бес құндылықтың бар екенінің дәлелі емес пе? Егер осы құндылықтарды ағашқа теңеп көрсек, ағаштың тамыры – мәңгілік құндылықтар, оны ақиқатқа теңейміз. Ағашқа құятын суды, сүйіспеншілік деп алайық. Егер мәңгілік құндылықтарды, ақиқатты, сүйіспеншілікпен түсінсек, суарсақ, әрқашан әрекетіміз дұрыс болады. Яғни, ағаштың діңі түзу өседі. Әрекетіміз дұрыс болса, ішімізде тыныштық орнайды, ағаш бүршік жарады. Ішімізде тыныштық орнаса, біз ешқашан қиянат жасамаймыз, тіпті ойламаймыз да. Демек, ағаш жемісін береді.

Сканировано с CamScanner

Ақиқат, сүйіспеншілік, дұрыс әрекет, ішкі тыныштық, қиянат жасамау - бұл мәңгілік бес құндылық адамның ұлтына, нәсіліне, ортасына, дініне қарамайтын, уақытпен өзгермейтін құбылыс. Адамның руханияты мен мәдениетінің жиынтығы, яғни, ата, әжелерімізідің даналығы. Бүгінгі таңда рухани білім әлемге ауадай қажет болып тұр. Сондықтан әр адамның ақыл ойын жаңғыртып, санасын өзгерту керек, сонда әлем де жаңарып, өзгереді [4].

Кез-келген халықтың адамгершілік-рухани өмірінің барлық кезеңінде халықтық педагогика үлгілері бай және сан алуан, өйткені ол сан түрлі этникалық ұлыстардың мыңдаған жылғы тәжірибесімен жасалған педагогикалық мәдениеттің ажырамас бөлігі болып табылады. Дәстүрлердің ескісі де, жаңасы да бұрын болмаған өзгерістерге ұшырауда. Бірақ, олардағы басты нәрсе – өтіп бара жатқан ұрпақ пен келер ұрпақтың арасындағы жанды байланыс сақталып келеді. Сондықтан осы заманғы тәрбиенің мәні халықтардың прогрессия ізгілікті дәстүрлерін қайта жандандыру арқылы ұрпақтардың адамгершілігін ныгайту болып табылады.

Халықтың өмірінде жалпыадамзаттық құндылықтардың орнығуы қоғамның тарихи дамуының заңды нәтижелері болып табылады. Адам құқығының адамгершілік мүмкіндігі басқа жалпыадамзаттық құндылықтар сияқты ғасырлар бойы жинақталып, жаңа үлгінің негізінде адамның мінез-құлқын реттеуші ретінде қызмет етеді.

Оқушылардың тұлғалық қасиеттерін қалыптастыруда, оларға адамзат баласының қол жеткен қоғамдық-тарихи тәжірибесімен қатар, қоғамдық-этикалық қалыптар мен ізгілікті-адамгершілікті игеруге болатынын тәжірибеден көруге болады. Жалпыадамзаттық құндылықтар халықтық дәстүрлерде, адамгершілік принциптерде, діни мәдениетте нақты жазылып қойылған және әлеуметтік ойдың озық белгілері, жеке тұлғаның қасиеттері, адамгершілік үлгілері жинақталған күйде, әдептіліктің қоғамда қабылданған үлгісі ретінде көрінеді.

Ғалым-педагогтар осы заманғы педагогиканың алдында басты екі міндет тұр деп көрсетеді. Біріншіден, педагогиканы жалпыәлемдік құндылық (педагогикада адамды жақсы көру және адам бостандығын қамтамасыз ету) деңгейіне көтеруге әрекет жасаған жөн. Екіншіден, барынша жетілген адамзаттық идеалды құру. Осы екі міндетті кіріктіріп, адами мұрат жасауда бостандық пен сүйіспеншілік сияқты құндылықтарды да ескеру қажет.

Өзімізді өзіміз бағалай білуге бет бұру – ұлттық байлығымызды игеру, ұлттық санамызды дамыту. Ұлттық құндылықтарды іріктеп, оқыту процесіне енгізу арқылы ұлттың тұнып тұрған асыл мұралық рухани байлығынан болашақта ел билейтін ұрпақтарды сусындатып, отбасында да, мектепте де ұлтжандылық пен отаншылдыққа баулып, өз халқын, өз мемлекетін көздің қарашығындай қорғайтын тұлғаларды тәрбиелеп шығару.

Қазақ халқының дәріптеуге, қастерлеуге, дамытуға тұрарлық ұлттық рухани және материалдық құндылықтары туралы ұлағатты, құнды ойларын халық игілігіне, келешек ұрпақты, ел-жұртқа ие болар азаматтарды тәрбиелеуге неге қолданбасқа?

Қоғамдағы адамдар жасаған рухани, материалдық, мәдени құндылықтардың алмасуы оқыту процесі арқылы жүзеге асырылады. Соның ішінде сын тұрғысынан ойлау жобасы арқылы оқыту – саналы үрдіс екенін айтқым келеді. Интеллектуалдық деңгейі жоғары тұлғаны қалыптастыру үшін оны оқытып қана қою жеткіліксіз. Оны тұлға ретінде жан-жақты дамытуға қолайлы, оқытудың шығармашылық түрін жасау қажет, яғни шығармашылық оқу әрекетін тудыру қажет. Бұл баланы, берілген оқу материалын жаттап алу ғана емес, керісінше өз бетімен білім алу үшін ізденуге үйретеді [5].

Ондаған жылдар бойына оқушының жеке басын ұжымдық ықпал ету арқылы қалыптастыру туралы мәселе отандық педагогикалық әдебиетте қарастырылмай келді десе де болады. Тұлға ұжымға сөзсіз бағынуы керек деп саналды. Қазіргі кезде уақыт шешімінің рухына сәйкес адамның терең философиялық тұжырымдары мен дүниежүзілік педагогикалық ойдың тәжірибесіне сүйене отырып жаңалық іздестіру қажет болып отыр.

Ал, ұлттық тәрбие мен жалпы адамзаттық құндылық қасиеттерінің мәселесі – адамзат тарихынан он бойына ұрпақтан-ұрпаққа жалғасып келе жатқан ұлы мақсат. Бұл адамзаттың өркениеттің өзгеше биігіне көтерілген, үшінші мыңжылдыққа қадам басқан кезеңінде де жас мемлекетіміз үшін рухани асыл мұрат болып қазақстандық патриотизм, азаматтық парыз, тұлға бойындағы ұлттық құндылықтар мен ар тазалығы және жалпы адамзаттық қасиеттерді жатқызамыз. Жас ұрпаққа ұлттық тәрбие берудің бағдарлы идеялары еліміздің Президенті Н.Ә.Назарбаевтың «Қалың елім Қазағым» атты жинағында мемлекеттік

Сканировано с CamScanner

идеология мәселесін ұдайы есте ұстауымызды ескерте келе былай деп жазды: «Біз арыстарымызға арналған тарихи зерде кешенінде мен қазақстандық отаншылдық сезімін тәрбиелеуге көңіл бөлген едім» деген-ді [6].

Олай болса, қазіргі кезеңде мектеп табалдырығынан бастап білім беруде ел тарихын терең қозғап, тәрбие сағаттарында қазақ зиялы қауымының еңбектерін, қоғам дамуына қосқан үлесін айтып түсіндіру арқылы оқушылардың адами құндылық қасиеттерін қалыптастыра аламыз. Оқушының жалпы адамзаттық қасиеттеріне меймандостық, кісілік, сыйласымдылық, имандылық, кішіпейілдік, кеңпейілділік, салауаттылық, тіршілікке бейімділігі, өнерпаздық, шешендік, ақынжандылық, сыпайылығы, мәдениеттілігі, т.б. қасиеттері арқылы ерекшеленеді. Әрбір ұлттың ұлттық тәрбиеге (халық педагогикасына) байланысты дамып, қалыптасқан. Халық педагогикасы ұлттық әдебиет пен сол ұлттың салт-дәстүрінен құралады.

Қазіргі таңдағы мұғалімдерге оқушылардың тәрбие жұмысын ұйымдастыруды қатаң талаппен сұрайды. Оған негізінен мынадай үш түрлі басты міндет жүктеледі:

- тәрбие жұмысын үйлестіріп отыру;
- сыныпта оқушылармен бүкіл тәрбие жұмысын ұйымдастырып, оған бағыт беру;
- мектеппен отбасының байланысын жасау;

Мұғалім, ұстаздардың жұмысы қиын, жауапты, өте күрделі. Сондықтан балаларға сүйіспеншілікпен қарап, барлық күш-жігерін салмаса, оны талапқа сай орындау қиын. Қазіргі оқушылардың ақыл-ойының дамуын зерттеу, т.б. мәліметтерді әр кезде біліп отыру, тестік әдісті қолдану мектептерде орын ала бастады.

Әсіресе, баланың даму барысын есепке алу, бейімділігін, қызығушылықтарын, сабаққа деген көзқарасын, т.б. кейбір объективтік көрсеткіштерді назардан тыс қолдануға болмайды. Мектептің жүрегі мұғалім болса, сыныппен жүргізетін сынып жетекшісі. Ойымды тұжырымдай келе оқушылардың ұлттық құндылықтары мен жалпы адамзаттық қасиеттерін сыныптан тыс тәрбиелік іс-шаралар арқылы қалыптастырып,ғылыми тұрғыда дәлелдеп дамыту біздің тікелей парызымыз [7].

Баланың бойына ұлттық құндылықтың нәрін сеуіп, азамат қылып өсіру ұстазға да байланысты. Тәрбиенің түп қазығы мұғалімнен бастау алады. Сондықтан да ұстаздың білімді де білікті болуы керек. «Білім туралы» заңда «Педагогикалық қызметкер мәртебесі» бөлімінің енгізілуі бізді қуантады әрі үлкен жауапкершілік жүктейді .

Сканировано с CamScanner